

**vakblad voor
informatieprofessionals**

NOOIT MEER NAAR KANTOOR WERKEN VANUIT HUIS IN TIJDEN VAN CORONA

VOGIN-IP-lezing

Christiaan Triebert
over NYT's werkwijze
en Pulitzer-onderzoek

Corona-app en techniek-ethiek

Een interview met
Peter-Paul Verbeek

Framesoverzicht

Informatievaardigheid
hoger onderwijs gekaderd

Serious gaming in de bibliotheek

'Moderne manier van
informatie en educatie'

2020 | 05

COLOFON

IP is samen met Informatie-Professional.nl het onafhankelijke platform voor de informatiespecialist van vandaag en morgen. De lezers werken in de informatie-, bibliotheek-, archief- en erfgoedwereld.

ISSN: 1385-5328

IP is een uitgave (24ste jaargang) van Uitgeverij IP
Charlotte van Pallandtlaan 18
2772 TR Voorburg
tel. 06-223 75 75 9
www.informatieprofessional.nl

redactieadres

IP, Charlotte van Pallandtlaan 18,
2772 TR Voorburg,
tel. 06-223 75 75 9,
e-mail redactie@informatie-
professional.nl.

redactie

Marjo Bakker, Maarten Brinkerink,
Wilbert Helmus, Dafne Jansen,
Vincent M.A. Janssen, Evelien
de Jonge, Stefan Jongen, Leen
Liefsoens, Cindy Lammers
(hoofdredacteur), Matthijs
van Otegem, Mirjam Raaphorst,
Vincent Robijn, Eric Sieverts
en Daniël de Vette.

vormgeving

Eric van den Berg,
egfvdberg@upcmail.nl,
Tom van Staveren,
graphicisland@upcmail.nl.

**medewerkers
aan dit nummer**

Anne Dirx, Rob Feenstra,
Frank Huysmans, Martin de Jong,
Ted van der Togt, Wouter van Dijk

abbonementen

Voor abonnementsprijzen
en andere informatie zie
InformatieProfessional.nl.

advertentieverkoop

Voor informatie over adverteren
in blad of op de site:
Rajin Roopram, e-mail
rajin.roopram@kbenp.nl,
tel. 06-15201724.

Het verlenen van toestemming
tot publicatie in dit tijdschrift
strekt zich tevens uit tot het
in enigerlei vorm elektronisch
beschikbaar stellen.

INHOUD

06**VOGIN-IP-lezing 2020 online**

Hij zou keynote speaker zijn tijdens de lezing op 19 maart – die vanwege corona niet doorging. Gelukkig deed Christiaan Triebert zijn verhaal in digitale hoedanigheid bij een van de online sessies.

10**Nooit meer naar kantoor**

Ook IP'ers werkten de afgelopen maanden thuis, en doen dat grotendeels nog steeds. Wat ging er goed, wat minder, en wat is er blijvend veranderd? Zes professionals vertellen.

Dafne Jansen en Cindy Lammers

16**Corona-app,
techniek en ethiek**

De rol van technologie in de samenleving is een van zijn aandachtsggebieden. Veel werk aan de winkel dus voor techniekfilosoof en UT-professor Peter-Paul Verbeek. Een interview.

Vincent M.A. Janssen

RUBRIEKEN

04**Foto
van de maand**

Boek over
boekenwinkels

09**IP Lingo**

Contentkerhof

15**Column**

Koortsachtig
publiceren

28**Juridische
kwesities**

Uitspraak:
beeldcollecties
beter online

18

Informatievaardigheid gekaderd

Een framework voor informatievaardigheid kan een handig hulpmiddel zijn. Maar welk kader kies je voor jouw onderwijsinstelling? Een overzicht van bestaande frames en toepassingen.

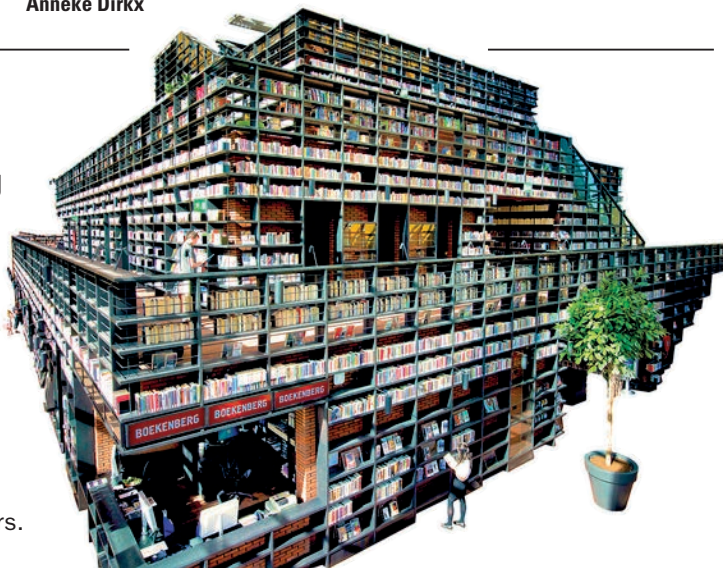
Anneke Dirx

23

Serious gaming in de bieb

Op een moderne manier informatie presenteren en educatie bieden. Daartoe ontwikkelde NBD Biblion het Serious Gaming Platform. Samen met partners.

Martin de Jong

KWESTIE VAN ETHIEK

Onze minister Hugo de Jonge lijkt er naast Volksgezondheid, Welzijn en Sport een hobby bij te hebben: data. In de huidige crisis kom je er alleen als je je terdege laat informeren. Het RIVM is wat dat betreft zijn belangrijkste *supplier*. Zichtbaar trots toonde hij tijdens een van de persconferenties zijn nieuwste dataproduct: het coronadashboard. Zelf zag ik vooral de bekende getallen en gegevens maar dan 'gedataviseerd' en bijgehouden op een aparte website. Data is een woord dat op het dashboard veel voorkomt. Verder een behoorlijk lange handleiding die geïnteresseerden vertelt hoe dit alles te 'lezen' en interpreteren. Daar zit 'm nu juist de crux. Van welke data over corona kunnen we met redelijke zekerheid weten dat die klopt?

Wereldwijd zijn er andere manieren van registreren en analyseren, wat onderlinge vergelijking tussen landen lastig maakt. Maar de coronadata kan ook per land zelf verschillen (en discussie opwekken).

Daarbij zijn er heel veel bronnen, aldus Frank Huysmans in zijn column verderop. Er is sinds de uitbraak van het coronavirus ook een uitbraak van wetenschappelijke artikelen hierover. Waarop vervolgens veel beslissingen worden gebaseerd. Logisch, we moeten wat, maar het kan niet anders of er zit kaf tussen het koren, schrijft hij.

Betrouwbare informatie leveren. En er betrouwbaar mee omgaan, dat eveneens. Ook techniefilosof Peter-Paul Verbeek, die betrokken is bij Hugo's andere data-ding, de corona-app, heeft het erover in een interview in dit blad. Ethiek blijft een kwestie van formaat in informatieland. <

REDACTIONEEL | Cindy Lammers

29

KB Onderzoekskroniek

Toekomst van de digitale bibliotheek

30

Uitgelezen

Studie- en leesvoer voor IP'ers

34

Lifehacking

Veilig(er) online communiceren

35

Favorieten

Wouter van Dijk

NOOIT MEER NAAR KANTOOR

Met het afkondigen van de intelligente lockdown afgelopen maart hield het coronavirus praktisch heel werkend Nederland thuis. Dus ook de IP'ers. Hoe ervaren zij het thuiswerken? Wat ging er goed, wat viel er tegen, wat is er blijvend veranderd? Zes professionals vertellen.

Dafne Jansen

Redacteur van IP
en projectmanager
bij de Universiteit Utrecht

Cindy Lammers

Hoofdredacteur van IP

Ina Dijkman

> hoofd Dienstverlening

> Nationaal Archief

'Thuiswerken in coronatijd is een leerproces. Een dagje thuiswerken, dat deed ik voor de coronatijd een dag of twee per maand. Om meters te maken voor een stuk, of duizend to do's op één vrijdag weg te werken. Het team Dienstverlening deed dat zelfs nog minder. Onze onderzoekers werken nog steeds grotendeels in de studiezaal van het Nationaal Archief. We realiseerden ons pas dat veel werkzaamheden in het gebouw plaatsvinden op het moment dat we op vrijdag 13 maart de deur dicht deden met een aantal werkplannen en taakverdelingen onder de arm en het idee dat we al vrij snel weer zaken zouden kunnen oppakken in het gebouw. Dat bleek niet zo te zijn en dat maakt mensen creatief en ook flexibel.

'We blijken wel heel veel vanuit huis te kunnen doen, veel meer dan verwacht. We verruimden de tijden van onze (klantenservice) chat bijvoorbeeld, omdat de telefoon uit staat. De collega's die de chat en mail beantwoorden beginnen hun dienst met het opzetten van een Skype-verbinding zodat ze elkaar continu kunnen bevragen of een antwoord kunnen afstemmen. Dat werkt echt goed, effectief en

het biedt gelukkig ook ruimte voor het collegiale contact.'

Werkgerelateerde grap

'Zelf kon ik thuis eigenlijk vanaf de eerste dag goed aan de slag. De toegang tot de systemen is goed geregeld. Mijn partner en ik maakten twee werkplekken in de woonkamer. Dat draaiden we na een week of twee terug; overlast over en weer. Wij zijn geen collega's, dus even een collegiale toets of werkgerelateerde grap zit er niet in, buitengewoon inefficiënt vonden wij het. Ik ben in de logeer- annex studeerkamer neergestreken. Mijn dagen bestaan voor een heel groot deel uit vergaderen, dat was zo op kantoor en dat is nu thuis ook zo. Wat echt heel fijn is, is dat onze Skype-applicatie in record-tempo was vervangen door een veel stabielere Webex-applicatie, dus ook veilig videovergaderen was geen enkel probleem meer.'

Stroomversnelling

'Het team ging ondertussen aan de slag met het ontwikkelen van ons eerste product in onze digitale studiezaal, de screencasts. Een screencast helpt onderzoekers thuis op een laagdrempelige manier onderzoek te doen in bijvoorbeeld de Japanese interneringskaarten. Dit stond al langer op onze wensenlijst en kwam nu in een stroomversnelling omdat er vanuit huis plotse-

ling tijd voor was. We zijn het format aan het finetunen en blijven dit middel inzetten, ook als we al lang en breed weer op kantoor zitten. 'Collega's zie ik eigenlijk allemaal. In het wekelijkse afdelingsafstemmingsmoment op dinsdagochtend. Tijdens de maandelijkse virtuele domibo. Of bij de een-op-een Facetime-momenten met de collega's uit mijn eigen team of het management. Toch is het anders, ik mis de collega's maar ook het gebouw, het fysiek naar het werk gaan. Gelukkig zijn we sinds 1 juni op afspraak en op bescheiden schaal weer open voor publiek.'

'Mijn partner en ik maakten twee werkplekken in de woonkamer, maar draaiden dat na een week of twee terug'

Ina Dijkman

Meeste gemis: 'Technisch is het allemaal prima te doen, dat volledig thuiswerken, maar ik mis wel het "echte contact" met collega's. Het zou mooi zijn als we over enige tijd een goede mix gaan krijgen van thuis en op kantoor.'

ICT-tool: Skype, Webex. 'En mijn powercube op tafel; stekkerblok voor USB en gewone stekker, zodat alle apparaten simultaan kunnen opladen.'

